

Tips för hur du orienterar dig

Inledning

Det är lättare än någonsin att hitta rätt på leder i Österrike. Generellt är alla leder mycket bra markerade. Kartmaterialet är också utmärkt och finns både fysiskt och i digital form. Det finns också GPX-tracks som underlättar orienteringen.

Var medveten om att verklighet och karta/GPS/informationer inte alltid är överens. Den fysiska verkligheten vinner alltid och det är den du ska förhålla dig till! 😊

Grundläggande krav

Du behöver en grundläggande förmåga att läsa och förstå instruktioner och information. Du ska också kunna **förstå och följa kartor och markeringar**. Har du aldrig följt kartmaterial förut så träna innan det blir skarpt läge.

Planering

Lägg tid på att planera och förbereda varje dagstur. I planeringsfasen kan du upptäcka mycket intressant och viktigt: Sevärdheter och naturupplevelser du vill lägga tid på, potentiella fika- och lunchställen, avsnitt som kan ta extra tid eller annat som är bra att veta i förväg.

Markeringar

Det finns skyltar av olika slag:

Gula skyltar

Denna typ av skylt hittar du över hela Österrike förutom längst i väster där den oftast är vit.

Lokala skyltar

Dessa kan variera mycket både i utseende, format och innehåll. Troligen är det inte sådana skyltar som du ska fokusera på eftersom du antagligen följer en annan rutt.

Anpassade skyltar

Dessa kan exempelvis markera särskilda leder, både kortare och längre. Cykelleder har nästan alltid egna skyltar och markeringar.

Målade markeringar

Dessa kan du se på stenar och träd. Färgerna är som på den österrikiska flaggan: röd-vit-röd.

Stenrosen, stavar och käppar

Gäller sällan för cykling och för vandring nästan enbart för alpin vandring ovanför trädgränsen. Stavarna och käpparna är ofta väldigt långa, över två meter. Då markerar de nästan alltid skidleder på vintern. Ibland överensstämmer de med vandringsleder på sommaren men ofta inte alls. Tanken är att käpparna ska synas över snön för skidåkarna.

Upplev underbara Österrike

Kilometerangivelser

Längd i kilometer brukar sällan anges. Varför? Jo, detta mått är inte till så stor hjälp eftersom det inte tar hänsyn till underlag och höjdskillnader.

Om du frågar hur långt det är får du därför inte svaret i kilometer utan i timmar.

Tidsangivelser

Ungefärliga

Eftersom den hastigheten är individuell måste alla tidsangivelser vara ungefärliga.

För vandring finns det dock några tumregler som är bra att känna till. Går man i normaltempo bör man klara en stigning på **cirka 300 höjdmeter per timme**. En vältränad kan klara mycket mer. Vid måttliga höjdskillnader och medelsvårt underlag beräknas man klara **cirka 4 km per timme**. Går man grusvägar och breda stigar kan man komma mycket längre. På tuffare underlag kanske man knappt klarar 1–2 km per timme.

Nettotider

Tider som anges på skyltar och i annan information är alltid nettotider. Du behöver alltså planera in ytterligare tid för pauser och annat.

Varierar och är subjektiva

Tidsangivelser beror givetvis på den som har gjort bedömningen. Men även på hur snabb man själv är. Ibland kan man gå på exakt samma tid som på skylten, ibland kortare och ibland längre.

Vår inställning är att tidsangivelser är ett hjälpmedel och en indikation. Den är inte ett mått på hur snabbt man bör gå.

Vi fokuserar på att få en fin och upplevelserik tur – inte på att hålla en viss tid.

Var riskerar jag att hamna fel?

När du väl är på en led och kilometrarna sträcker sig framför dig är risken ganska liten att du kommer fel. Så länge som du håller ögonen på markeringarna och följer dem!

Särskilt uppmärksam ska du vara vid:

Korsningar

Passera aldrig en korsning om du inte vet var du befinner dig. Kolla i så fall. Jämför med ditt kartmaterial.

Bebyggelse

Vår erfarenhet är att det är allra svårast att hitta när en led går igenom bebyggelse. Ofta är det då sämre skyltat. Det kan vara värt att fråga lokalbefolkningen istället för att leta sig fram.

Hüttor och fåbodar

Vid Hüttor och fåbodar är det vanligt att olika stigar korsas. Också här bör du vara säker att det är rätt led du ger dig iväg på.

Upplev underbara Österrike

Genvägar

Givetvis är det frestande att pröva en genväg. Risken är att du kanske kommer ut på en annan väg eller går åt fel håll. Dessutom tillkommer säkerhetsaspekten. I synnerhet i alpin terräng.

Avslutande tips

Umleitung

"Umleitung" betyder **omledning**. Ett ord som sällan används på svenska men som enligt trafiksäkerhet.se anger "färdriktning vid tillfällig omledning av trafik". Även på leder för vandring eller cykling kan ibland en "Umleitung" förekomma.

#127688989

Oväntade situationer

Ibland kan något ha inträffat som vi eller våra lokala partners inte är medvetna om. Ett ras kan ha hänt, översvämning, en markering försvunnit eller något annat.

Om något är fel på leden så hör gärna av dig så att vi kan påpeka detta för våra lokala partners. De kan sällan ändra något eftersom underhållet av lederna ligger på vandringsföreningar eller lokala förvaltningar. Däremot kan de hjälpa andra att hantera situationen eller hitta bra alternativa leder.

GPS/GPX kan visa fel

Fel track kan vara spårad eller GPS:en visar fel av andra orsaker. Så lita inte helt och hållet på din GPS/GPX. Bedöm visningarna efter kartmaterial och hur verkligheten ser ut.

Fråga efter vägen

Men försök fråga folk som är trovärdiga. Hüttvärdar, lokala personer och vandrare du möter kan vara till hjälp. Du ska dock vara medveten om att de också kan ha fel så **bilda dig ett eget omdöme** och fråga gärna fler om du är osäker. I synnerhet tidsangivelser är väldigt subjektiva.

Titta en gång till

Titta hellre för ofta än för sällan på karta, GPS, m.m.

När ska jag titta nästa gång?

Försök planera när du nästa gång ska titta på din karta eller enhet. Är det vid en korsning, vid ett hus, på en kulle, om en viss tid?

Kompass

Ta med en kompass om du vill men troligen räcker den kompass du har i mobilen eller annan digital enhet.

Ladda dina enheter

Se till att dina digitala enheter är laddade. Var medveten om att GPS-funktionen drar mycket batteri. Vi rekommenderar att du tar med dig en extra batteriladdare som kan ladda din digitala enhet under turen.

Upplev underbara Österrike

GPX

För majoriteten av våra resor tillhandahåller vi GPX-filer (GPS Exchange format). Med hjälp av GPX-filer/GPX-tracks och en passande enhet (klocka, mobil eller GPS-mottagare) kan du få en exakt positionering och anvisning för din tur.

Vill du använda GPX-filer så måste du först importera dem till din enhet. Det finns en mängd olika mobiler, klockor och andra enheter som kan använda GPX-tracks. Se anvisningar för din enhet.

För vår del använder vi klockan [TomTom Adventurer](#) och är mycket nöjda med den. Den har en exakt visning, håller koll på allt som vi vill veta, kan användas för många olika syften och kan användas en hel dag utan att laddas.

Det finns både gratis- och betalappar för mobiler. Se nästa sida för appen Komoot.

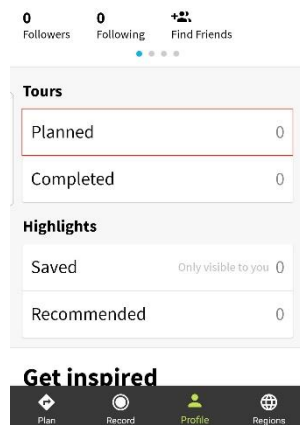
GPX med appen Komoot

Nedan en kort anvisning för hur du kan använda gratis-appen **Komoot** i din mobil. Den fungerar både för vandring och cykling. Du hittar den på alla vanliga sidor för nedladdning av appar eller på [Komoots hemsida](#). Den finns både för Android och iOS.

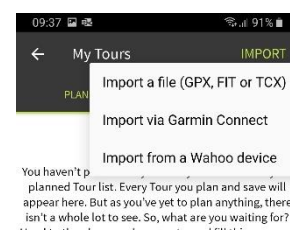
Ladda ner Komoot, registrera dig och välj passande aktiviteter

Importerera GPX-data till Komoot

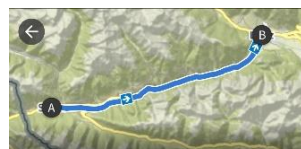
1. Gå in i din profil. Under rubriken **Tours** klickar du på "Planned".

2. Uppe till höger klickar du på "Import" och väljer filen som du vill importera.

3. Klicka på "Import and plan"

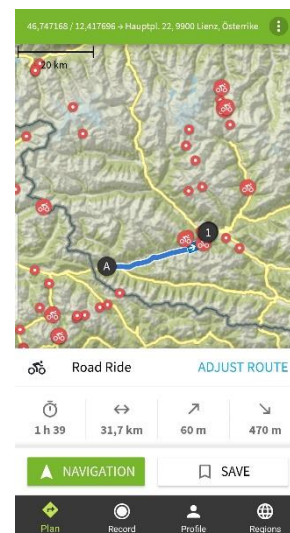
4. Klicka på "Navigation" och ge dig iväg!

What should your Tour be imported as?

Import as a planned Tour

Import as a planned Tour to track it later using komoot's offline maps and voice navigation.

IMPORT AND PLAN

Kom ihåg:

1. Att aktivera GPS-funktionen på din mobil.
2. Att hålla mobilen laddad under hela turen.

Saknar du något som vore bra att veta? Tipsa oss gärna!

Vi reserverar oss för eventuella ändringar eller felaktiga angivelser.

 AUSTRIA TRAVEL
Upplev underbara Österrike